

17. november 2003

UKA 2003/155

**Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik
Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut**

pillugu

**Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu
Ataatsimiititaliaata**

ISUMALIUTISSIISSUTAA

inatsisissatut siunnersuutip aappassaaneerpeqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartuni ilaasortaq Aqqalukasik Kanuthsen, Inuit Ataqtigiit, (siulittaasoq)
Inatsisartuni ilaasortaq Ole Dorph, Siumut, (siulittaasup tullia)
Inatsisartuni ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut
Inatsisartuni ilaasortaq Finn Karlsen, Atassut
Inatsisartuni ilaasortaq Palle Christiansen, Demokraatit

Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaata Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut nassuiaatitai ilanngullugit UKA 2003-mi siullermeerneqareemat misissuataarpaa.

Tusarniaanermi akissutisiat

Siunnersuummik matumani pineqartumik ataatsimiititaliamit suliarinninnermut atugassatut ataatsimiititaliaq tusarniaanermi akissutitut tunniunneqartut nuutinneqarnerinik pissarsivoq. Ataatsimiititaliap paasivaa kattuffiit, oqartussaaffiit

sulliviillu tulliini taaneqartut tusarniaavigineqarsimasut: KNAPK, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat, Akileraartarnermi Pisortaqarfik, Royal Greenland A/S, Kalaallit Nunaanni Kommuneqarfiit Kattuffiat, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik (KANUAANA), Pinngortitaleriffik kiisalu Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliaq.

Aallarniutigalugu Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allannngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaata ilassilluarpa. Inuussutissarsiornermi tamanut atuuttumik atugassarititaasunut tun-ngatillugu inatsit Naalakkersuisut iluarsiivigineqartariaqartutut pissutissaqartimassuk ataatsimiititaliaq pitsaasutut isigaa.

Ataatsimiititaliaattaq inuussutissarsiornermi inuiaqatigiinnilu nalinginnaasumik ineriartornermut tunngatillugu maleruagassiornissamik pisariaqartitsisoqalissagaluarpat inatsisip ingerlaavartumik naleqqussarneqartarnissaa pingaartutut isigaa. Tunisassiorfiit tunitsiviillu nutaat pilersinneqarnerinut pioreersulluunniit allatut aqqissuunneqarnissaannut atatillugu qinnuteqaatinik suliarinnittarnerit inatsisissatut siunnersuutikkut eqaallisaaviginissaat Naalakkersuisut siunertaraat.

§ 22 a, imm. 1-ip oqaasertalerneqarneratigut tunitsivinnik tunisassiorfinnillu pilersitsinerup allatulluunniit aqqissuussinerup maleruagassiorneqarnissaa Naalakkersuisut periarfissaqarfigiinnassavaat. Taamaaliornikkut qulakkeerneqassaaq tunisassiorfinnik allatut aqqissuineq pilersitsinerluunniit, kingornagut atortulersuutitigut tapiissutaasinnaasutigulluunniit inuiaqatigiinnit aningaasaliivigineqartunit, Naalakkersuisut siumut ilisimateqqaarnagit akuersiteqqaarnagillu pisinnaanngitsoq.

Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq § 22 a, imm. 1-ip qasukkaallatinneqarneranik siunnersuut tun-ngavissaqarluartoq. Tunisassiorfiup tunitsiviillu allatut aqqissuunneqarnissaasa akuersissutigineqarnissaanik aatsaat pisariaqartitsisoqassaaq tunisassiortoq aningaasaliisorluunniit tunisassiornermik, pisortat missingersuusiaannik aamma inuiaqatigiit nukissiuutitigut pilersuineq atortulersuuteqarnerluunniit atorlugit malitsigisatut toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit nammatassanngortinneqartunik pilersitsissamaarpata.

Inatsisip siusinnerusukkut oqaasertaliivigineqarnermigut kingunerisarpaa aalisakkanik tunisassiornermi tunisassiorlutut sulliviit Naalakkersuisunit akuersissummik pisimanngikkunik tunisassiornerminnik allatut aqqiisinnaannginnerat. Aalajangersagaasimasoq, sulliviit pineqartut niuerneramik ingerlatsivittut oqartussaaffiinik, niuerfinni pissutsit aalisarnermilu tamanut atugassarititaasut malillugit tunisassiornermi atortorisaminnik tunisassiorsinnaassutsiminnillu nalinginnaasumik iluarsiiviginnissinnaanerinek killiliisuusutut paasineqarsinnaasimavoq. Taamaammat siunnersuummi siunnersuutigineqartutut allannguutissaq ataatsimiititaliaq iluarisimaarpaa.

Tunisassiorfiit allatut aaqqiivigineqartarnerisa inuiaqatigiinnit aningaasaliivigisassaangitsut tunisassiorunit aningaasaliisunillu nalunaarutigineqartussaanerata ingerlaannarnissaanik Naalakkersuisut atuutsitsiniarnerat ataatsimiititaliap pissutissaqartutut isigaa. Ataatsimiititaliap Naalakkersuisutulli pingaartutut isigaa nalunaaruteqartussaataaneq atorlugu naalakkersuisoqarfiup ingerlaavartumik, sukkulluunniit tunisassiorsinnaassutsip aammalu tigooraasinnaassutsip umiarsuarnik tunitsiviliiinikkut annertusineqarnissaanik pisariaqartitsinerup akornanni Naalakkersuisut isumaliutersuutigilluagaasumik oqimaqatigiissaarineranni tunngaviusinnaasunik, paasissutissanik tuniorarneqarnissaa.

§ 22 a, imm. 3-mut tunngatillugu ataatsimiititaliap paasivaa, siunnersuumi oqaasertaliineq "peqataasutut naleqquttut tamarmik", Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap tusarniaanermut akissummini nammineerluni siunnersuutigimmagu tusarniaavigisassatut allattorsimaffimmit peerneqarnissani, "peqataasut naleqquttut"-nik oqaasertaliinermik taarserneqassasoq. Tusarniaanermut akissummini Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap kissaatigisani nammineerluni ima tunngavilersorpaa:

"Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap tusarniaavigineqartussatut allattuiffimmit peerneqarnissamik kissaataa - minnerunngitsumik unammilleqatigiinnermut inatsimmi § 4 naapertorlugu Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliap nammineerluni suliassanik oqaluuserinninnissaamut periarfissaqarnera eqqarsaatigigaanni - allaffissornikkut suliassanuinnaq tunngatillugu innimigisassanit illua tungiliivigineqarnerani unammilleqatigiinnermut inatsisitigut nakkutilliineranik ajornerulersitsisuusutut kinguneqarnissaanik isumaqarfiginangitsoq". Taamaammatt imm. 3-mi allannguinissamut ataatsimiititaliap oqaaseqaatissaqanngilaq.

Tusarniaanermi akissutigineqartunut allanut tunngatillugu ataatsimiititaliap maluginiarpaa taakkunatigut isummernerit ataatsimut isigalugit iluarisimaarinninnerusut, tusarniaavigineqartulluunniit siunnersuummut oqaaseqarfiginninnissamut pissutissaqaratik oqaaseqartut. Taamaalillunissaq ataatsimiititaliap paasivaa tusarniaavigineqartut amerlanerit akissutaanni oqaaseqarnerit annertuutigut inatsisissatut siunnersuummut tassungaluunniit nassuiaatinut ilanngunneqarsimasut. Royal Greenland A/S-ili tusarniaanermut akissummini ima oqaaseqaateqarpoq:

Ataatsimut isigalugu isumaqarpugut aalajangersagaq naleqquttuunngitsoq, tak. ulloq 12. februar 2002-mi tusarniaanermut akissuterput (nuutinneqarnera ilanngunneqartoq), taamaammallu atorunnaarsivinneqartariaqartoq. Tamatuma peqatigisaanik isumaqarpugut pisortanit aningaasaliissutigineqarsinnaasunut tunngasut atorfeqarfii ilaat allat aqutigalugit isumagineqarsimasut, assersuutigalugu Nukissiorfiit akuersissuteqarnerat atorlugu." Suliffeqarfissuarli ilanngullugu oqarpoq: § 22 a-mut allannguutissatut siunnersuutigineqartoq alloriarnertut eqqortutut pitsaanerpaap tulliatut isigaarput". (Issuaaneq naavoq). § 22 a-mik maannakkut oqaasertaliineq Royal Greenland A/S-imit isornartorsiummik naaperiaanertut annertuutut ataatsimiititaliap isigaa.

Siunnersuutip imarisai

Naggataagut Inatsissatut siunnersuut pillugu Inatsisartut Aalisarnermut Ataatsimiititaliaat i-maattumik oqaaseqarniarpoq: Pisortatut oqartussaasut pisortanit aningaasaliinerit maleruagassiorneqarnissaannik aqutsivigineqarnissaannillu pisariaqartitsinerat aammalu inuussutissarsiutinik ingerlatsisut eqaatsumik ingerlatsinissamik kiffaangissuseqartumillu iliuseqarsinnaanermik pisariaqartitsinerat siunnersuutip ilusiligaaneratigut naleqquttumik oqimaaqatigiissaarneqartut ataatsimiititaliaq naliliivoq. Pisortat kikkulluunniillu soqutigisaraat suliap tamatuma toqqissisimanartumik isumagineqarnissaanut paasisutissanik pisariaqartinneqartunik allaffissornikkut peqartoqarnissaa.

Pisortat aqutsinissamik pisariaqartitsinerat niuerfiit unammilleqatigiinnerullu piumasaqaataannut tunngatillugu inuussutissarsiutinik ingerlatsisut ingerlatsinermik aaqqissuussisinnaanissamut annertusaanissamullu tunngaviusumik isigalu kiffaangissuseqarnissamik pisariaqartitsinerannut ingerlaavartumik oqimaaqatigiissaariffigineqarnissaa nalilernerqartarnissaalu pingaartuuvoq. Ataatsimiititaliaq isumaqarpoq inatsisip taamatut iluarsivigineqarneratigut inuiaqatigiit tunngaviusumik naligiimmillu pisariaqartitaasa taakku akornanni Naalackersuisut oqimaaqatigiisitsisimasut.

-

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut iluserisamisut akuersissutigineqassasooq ataatsimiititaliaq isumaqatigiittup inassutigaa.

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarneranik Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut Inatsisartut Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Ataatsimiititaliaata taama oqaaseqarluni aappasaanigassanngortippaa.

Aqqalukasik Kanuthsen,
siulittaasoq, Inuit
Ataqatigiit

Ole Dorph, siulittaasup
tullia, Siumut

Ruth Heilmann
Siumut

Palle Christiansen
Demokraatit

Finn Karlsen
Atassut

